

چشم به راه

معصومه سادات میرغنى

چادر مشکی نخ نما و زنگ پریده اش را
از گوشة آتاق برداشت و به سر کرد و
آرام آرام به طرف در رفت. در را که باز
کرد، مردی مقابلش ایستاده بود.

مرد، سلام کرد و پاکتی را جلویش
گرفت و گفت: «از طرف
آیت الله خمینی است» زن با تعجب
نگاهی به مرد و پاکت در دستش کرد.
پاکت را گرفت و آن را باز کرد.
دسته ای اسکناس در آن بود. مکنی
کرد و گفت: دیگر امیدی نداشتی، آن
هم در این اوضاع و احوال! آخر چطور
ممکن است یادش مانده باشد؟ نکند
شما به یادش اوریدی؟

مرد لبخندی زد و گفت: من هم همین
فکر را می کردم که دیدم یکدفعه نگاه
تندی به من کردند و گفتند: مگر
نگفته بودم ساعت نه به یادم بیاور!
هرچه گفتم باشد بعد از ظهر، آخر شما
عزادار پسرتان مصطفی هستید، قبول
نکردند. دوباره صدای آه و ناله پیرمرد از
درون اتاق به حیاط رسید. مرد، نگاهی
کرد و گفت: آقا سلام رساند و جوابی
احوالاتان شد. زن اشاره کرد به داخل
خانه و گفت: بفرمایید توا خوش آمدید!
مرد پا به حیاط گذاشت. صدای آه و
ناله پیرمرد بلندتر شد. مرد به یاد
لحظه ای افتاد که امام از میان جمعیت
طلاب بلند شد و بی آن که کسی بفهمد
به آتاق آمد و پاکتی را مهر و موم کرد
و به دستش داد. مرد به امام گفته بود:
مهمانهای زیبادی برای تسلیت
آمده‌اند و این جا شلوغ است، اجازه
بدهدید بعد از ظهر ببر. و امام با جذیت
و با تأکید گفته بود: همین الان! یا الله
بلند شو و برو!

زن به آتاق که پا گذاشت پول‌ها را به
شوهرش نشان داد و ماجرا را برایش
تعزیف کرد. بچه‌های قدونیم قد زن نیز
دور هم جمع شدند و به حرف‌های
مادرشان گوش دادند. همان لحظه بود
که پیرمرد از جایش تکانی خورد و لی
توانست مهر را از تاقچه بردارد. زن
دستش را بلند کرد و مهر را به
شوهرش داد. مرد می خواست سجده
شکر بگذارد، مهر را به پیشانی اش
گذاشت. چشمانش پر از اشک شد و
بعد دعا کرد: خدای! خمینی را حفظ کن
که همیشه به فکر ماست.

* نگاهی از اد به کتاب سرگذشت‌های ویژه
از زندگی امام، ص ۶۳

زن، کوجه پس کوجه‌های شهر را
پشتسر گذاشت تا به بازار رسید. به در
و دیوار بازار که نگاه کرد، پرچم‌های
مشکی زنگ تسلیت را دید. اشک از
چشمانش سرازیر شد. تنها، راه کمی را
در بازار پیش رفت و بعد آرام آرام به
سمت خانه‌اش برگشت. انکار نای
خرید کردن نداشت.

تصویر شوهر پیر و فلجه‌ش جلوی
چشمش آمد که سه‌سال همین طور در
رختخواب افتاده بود و در تمام این
مدت هرچه داشتند و می‌شد را فروخته
بود تا میادا شبی شش بجۀ
قدونیم قدش گرسنه بخوابند. صدای
گریه و بی‌تایی بچه‌ها در گوشش
بی‌جید که با صدای قرآن خواندن
شوهرش در هم آمیخته بود. چقدر
دوست داشت این قرآن خواندن‌ها را.
هنوز هم به قاری بودن شوهرش
افتخار می‌کرد، هرچند دیگر صدای
قرآن از حنجره شوهرش بیرون
نمی‌آمد و تنها می‌توانست کلماتی
اندک بگوید. دلسوزی برای قرآن
خواندن‌های او تنگ شده بود.

قدم‌هایش را تندتر کرد تا به پیچ کوچه
رسید. با خودش گفت: «این هم از
شانس ماست! بعد از مدت‌ها یکی
می‌خواهد به دادمان برسد که این طور
می‌شود!» از ناراحتی، صورتش سرخ
شد. پیش خودش فکر کرد: حتّماً
یادش می‌رود و باز وضع زندگی ما
همین طور می‌ماند. همان‌طور که در
فکر بود به در کوچک زنگ و رو رفتۀ
خانه‌اش رسید. وارد حیاط که شد،
صدای آه و ناله همیشگی شوهرش را
شید که لا به لای سر و صدای بچه‌ها
گم می‌شد.

کفش‌های کفنه‌اش را درآورد و پاهای
خسته و بی‌رمق اش را بر کف اتاق
گذاشت. دستش که به چارچوب
زنگزدۀ ورودی اتاق خورد. رطوبتی را
احساس کرد؛ قسمت‌هایی از دیوار
گچی زد شده بود. دستش را که
برداشت، تکه‌های کوچک و بزرگ گچ
از ترک‌های دیوار به زمین ریخت. خم
شد که گچ‌ها را بردارد که صدای زنگ
را شنید و در دل آرزو کرد: کاش او
باشد، اما ناگهان نالامیدی به سراغش
آمد: چطور ممکن است یادش باشد؟ او
که عزادار است حتّماً یادش می‌رود.

